
ELKEZDŐDÖTT A X. ZSINAT 5. ÜLÉSSZAKA – KIEMELT TÉMA LESZ MA EGYHÁZUNK KÖLTSÉGVETÉSÉNEK A MEGTÁRGYALÁSA

Létrehozva: 2014.02.21. 07:57, frissítve: 2014.02.24. 13:52

Budapest – Elkezdődött a X. zsinat ötödik ülészsaka, amelyen többek között szó lesz az Evangélikus Hittudományi Egyetem munkájáról, az iskola hitoktatás fontosságáról, egyházunk idei költségvetéséről, valamint törvényt módosítanak az országos iroda igazgatójának megválasztásáról. A nap eseményeiről igyekszünk online felületünkön élőben tudósítani. Szöveg és fotó: Horváth-Bolla Zsuzsanna

9.40

Az útmutatói ige alapján templomtisztító Jézusról szól (Jn 2,13-22) **Hafenscher Károly** nyitó áhítatában: Jézus meg akarja és meg is fogja tisztítani egyházát - mondta az igehirdető.

„Erre kell ráhangolódnunk, hogy nehogy elkerüljük, akadályozzuk az egyháztisztítást. Érezzük az egyház eshetőségét, érezzük, nagyok a gondok, sok minden nem úgy működik, ahogy kellene. „Közöttetek nem ez a rend” - mondja Jézus, s mégis azt vesszük észre, köztük még rosszabb a rend. Az öntisztulás nem működik, nem emberi megoldásokra van szükség. Nekünk azonban Jézusra van szükség a megtisztulásra. Vele tarthatunk egyedül felfelé, mert nála van az élet forrása.”

A Jézusba vetett hitért imádkoztak a zsinati tagok az áhítat végén.

9.53

Az első ülésen **Tölly Balázs** a zsinat nemlelkészi alelnöke a létszámmellenőrzés és a kimentések meghallgatása után az előző ülészsak jegyzőkönyvét a zsinat egyhangúlag elfogadta. Egyéb beadvány nem érkezett.

9.58

A zsinati elnökség részéről **Abaffy Zoltán** zsinati nemlelkészi elnök beszámolója következett. A zsinat óta eltelt időszakban volt Országos Presbitériumi és Zsinati Tanácsi ülés, ahol a bizottságok üléstervét véglegesítették és megkezdték a kompetencia kérdéskör feldolgozását. Kimaradt a jelenlegi ülésről a média-munkaág reformját illető anyag, valamint a misszió ügye is.

A testületi irodát a jövőben **dr. Benkó Ingrid** jogtanácsos vezeti. **Pócze Tibor** a jogharmonizációs kérdésekkel foglalkozik.

Mint ismeretes, **Hafenscher Károlyt** felkérték a kormány által létrehozott Reformációi Emlékbizottságban a miniszteri biztosi tisztségre. Ez nem összeegyeztethetetlen jelenleg betöltött egyházi tisztségével.

A Magyarországi Evangélikus Egyház, a református egyházzal és a metodista egyházzal közösen rendezi majd meg az **Európai Protestáns Egyházak Közössége (GEKE)** következő gyűlését, ami nagy megtiszteltetés számunkra.

Ezután a bizottságok beszámolója következett: **Solt-Száraz Csenge Gitta, Ittész András, Korányi András** szóltak.

10.09

A zsinat határozatképes. Elfogadták az előterjesztett napirendet.

10.10

A második ülés kezdődik.

Szabó Lajos az **Evangélikus Hittudományi Egyetem** rektora számol be ezen a lelkészképzés helyzetéről, az egyetemi lelkészi szolgálat kérdéséről és a hittanárképzésről.

Az elmúlt években nagyjából hasonló létszámmal folyik a képzés az egyetem teológus-lelkész szakán. Az egyetem életének ez a legfontosabb ága, ez az alap, amely meghatározza a többi képzési területen folyó munkát is. Világosan érzékelhető, hogy egyre nagyobb az újonnan belépő hallgatók között azoknak az, akik egyházi fenntartású középiskolákból jönnek. A tanulmányi idő alatti lemorzsolódás aránya évek óta azonos, és teljesen megfelel annak a százaléknak, ami általában a hazai felsőoktatásban jelentkezik napjainkban. A működési támogatás erre azonban sajnos évről évre fokozatosan csökken.

„A képzésben fokozottan igyekszünk hangsúlyt helyezni arra, hogy azokat az ismereteket és képességeket fejlesszük, növeljük a hallgatóinkban, amelyek képessé teszik őket a ma egyre nehezebb és komplikáltabb gyülekezetvezetési és intézményirányítási feladatok ellátására” - olvasható **Szabó Lajos** jelentésében. Elmondta, különös figyelmet fordítanak a speciális témákra, például romológia kurzust vezettek be. A szupplikációs szolgálatok európai viszonylatban is egyedülállónak tekinthetők.

A teljes képzési és intézményi munka szempontjából nagyon jelentős esemény, hogy ennek az évnek az elején kerül sor az EHE intézményi akkreditációjára.

Oktatói ellátottság tekintetében a változást legfőképpen **Béres Tamás** és **Korányi András** egyetemi tanári kinevezése jelenti, valamint **Kodácsy-Simon Eszter** tanársegéd adjunktusi kinevezése és teljes munkaidejű visszaállása az oktatói munkakörbe. Elismeréssel szolt a többi oktató munkájáról is.

Az EHE lelkészének szolgálatával kapcsolatban, illetve az állás betöltésére való tekintettel megállapítható, hogy az elmúlt időszakban nem egyetlen személy töltötte be az állást, hanem hárman (**Korányi András, Varga Gyöngyi és Kovács Viktor**) végzik a lelkészi munkát, és valóban jól dolgozó teamként állnak helyt együtt. A fenntartó egyház részéről azonban felmerült a kérdés, hogy egyetlen személy végezze ezt a feladatot a jövőben, tehát a tervek szerint 2014. augusztus 1-ig tart ez az állapot. „Akkor semmi akadálya sincs annak, hogy egy hosszabb időre szóló és a MEE közhangulatának is jobban megfelelő egyszemélyes megoldás is szülessen. Ennek természetesen az a feltétele, hogy szakmai minőségben és kvalitásban, valamint személyes kisugárzásában és kegyességi gyakorlatában ennek a pozíciónak megfelelő lelkész kerüljön az EHE egyetemi lelkészi állásába” - mondta **Szabó Lajos**.

Missziói kompetencia beépítését is megfontolták, de gyakorlatilag minden teológiai szakterület ezt a célt szolgálja.

„A hittanár képzés területén a kimenő 300 kredites képzés után most már az új előírásoknak és képzési lehetőségeknek megfelelően kell alakítanunk a hittanár utánpótlás biztosítását. Ennek a kérdésnek szorosan összefüggő része az is, hogy a katekéta-lelkipásztori munkatárs alapszak valamint a kántorszak is lehet bemenet ehhez a képzéshez. Lényeges állomás lesz az idei év hallgatói felvételi jelentkezések megoszlása, mert ez mutatja meg majd legjobban azt, hogy merre lehet és hogyan lesz érdemes elindulni a jövőben” - magyarázta a rektor.

Fontos cél, hogy a már diplomával rendelkezők számára is biztosítsanak képzési lehetőségeket, amelyek számukra elérhetőek egyrészt munkavégzés mellett, másrészt anyagilag. Indokolt az MA szakok átgondolása, a levelezőképzés fejlesztése, a MEE OI NEvelési- és Oktatási Osztályával közösen.

A pedagógus továbbképzés akkreditációja 2013-ban sikeresen lezajlott. Tárgyalások folynak arról, hogy Gál Ferenc Főiskola keretében működő pedagógiai képzésben milyen formában lehetséges majd a katolikus fenntartású intézmény oktatási struktúrájában evangélikus modulok elhelyezése, beépítése Szarvason.

Nyertek egy energetikai pályázatot, amelynek függvényében átalakítások lesznek az intézményben. Az őszi félév kezdéséig kell megvalósítani az összes nyílászárókra, kazánokra és a külső hőszigetelésre kiterjedő komplex felújítást úgy, hogy közben az oktatási és kollégiumi tevékenység tovább zajlik.

10.40

Fabri György hozzászólásában figyelmeztetett arra, hogy az egyetem jelenleg vegetál. Ha elvárásaink vannak a képzési minőséggel kapcsolatban, akkor egy átalakulási folyamaton kell átesnie az intézménynek. Az EHE mintegy 30 oktatójának jelenleg túl kicsi a kapacitása, nincsen idő partnerség építésre, pályázatokra...stb. Megvizsgálva más egyházak egyetemeit a következő adatokat mondta: egy katolikus felsőoktatóra 1700 katolikus testvér jut, míg reformátusoknál 1/1500, a zsidó testvéreknél

1/1100, és nálunk, evangélikusoknál 1/5000.

Fontos lenne tehát egy hatékonyabb tudományos műhely létrehozása, a külföldi kapcsolatok építésére többet kellene áldozni, az oktatási innovációt fejleszteni. Vagy ha ezt nem tudjuk megelni, felmerülhet másik lehetőségként egy másik egyetemmel való integráció kérdése is.

10.50

Ezután további hozzászólások következtek (**Kiss Milós, Szabó György, Rück András, Laborczi Géza, Hallgatóné Hajnal Judit, Solt-Száraz Csenge**).

11.09

Szabó Lajos válaszában elmondta, hogy a **Fábri György** által ismertett dolgokkal egyetért, köszöni, hogy ő - az ELTE rektorhelyetteseként is - ezt ilyen objektíven látja. A rektor partner lenne a fejlesztésben, mert érzi azt, hogy a túlélésért és a vegetációért való küzdelem hosszú távon fárasztó.

„Amíg az evangélikus egyház Magyarországon létezik, addig azonban azt gondolom, hogy szükség van az evangélikus identitást erősítő központra, mely önállóan működni képes” - vélte a rektor, aki reméli, hogy sikerül az akkreditáció, mert egy másik egyetemmel való integráció lenne a legutolsó lépés, amit elképzelhetőnek tart az egyetemi képzés terén.

11.25

A beszámoló elfogadásáról határozat született, amely tartalmazza azt, hogy szeretnék felkérni az espereseket arra, gyűjtsék össze az illetékességi területükön lévő, hitoktatásban szerepet vállalható pedagógusokat és a listákat az Országos Presbitérium számára küldjék be.

11.51

A harmadik ülésen **Smidéliusz Zoltán** zsinati alelnök vezetésével a hitoktatási stratégiai javaslatok megtárgyalása a program. **Kodácsy-Simon Eszter** a bevezetőben elmondta, hogy a **Püspöki Tanács** a 2013. december 10-i ülésén létrehozta a hittan stratégiai munkacsoport, melyben aktív hitoktatást végző gyülekezeti lelkészek és hitoktatók dolgoznak (**Horváth-Hegyi Olivér, Koczor Tamás, Kodácsy-Simon Eszter, Mesterházy Balázs, Rozs-Nagy Szilvia**). A munkacsoport feladata egyrészt a kötelezően választható hit- és erkölcsstan oktatásból adódó kérdések rendszerezése és a MEE számára stratégiai javaslatok kidolgozása, másrészt a Magyar Állam felé a hitoktatás szervezése során szerzett tapasztalatok és javaslatok kommunikálása.

11.58

Kodácsy-Simon Eszter elmondta, hogy a munkacsoport a stratégiai javaslatok kidolgozásához az alábbi forrásokat használta fel:

A MEE Országos Iroda Gazdasági Osztályára évenként beküldött „Adatközlés hittanoktatási támogatás igényléséhez” elnevezésű táblázatoknak a Gazdasági Osztálytól kapott összesítése.

A KSH 2011-es állami népszámlálási adatai.

A MEE összesített, elektronikus formában elérhető népmozgalmi adatai.

A munkacsoport által készített, 2014. január 3-20. között kitölthető kérdőív a hit- és erkölcsstan oktatás tapasztalatairól. (A kérdőívet a hit- és erkölcsstan oktatásban részt vevő 201 lelkészből 143 töltötte ki, a részvételi arány 71,2% volt, így jó reprezentatív mintának tekinthető.)

A hitoktató és lelkész kollégák egyéni, írásbeli és szóbeli észrevételei és beszámolóit.

Gyülekezeti, fakultatív és kötelezően választható hitoktatásban részesülő tanulók összesített számának alakulása az elmúlt öt tanévben:

2009/10: 17.702

2010/11: 18.183

2011/12: 18.698

2012/13: 19.541

2013/14: 20.700

Az idei tanévben az előző évihez képest tehát 5,9%-kal több gyerek vesz részt evangélikus hitoktatásban, ez elsősorban a kötelezően választható hit- és erkölcsstan bevezetésének köszönhető. 34,6 százalék új gyermekkel kerültek kapcsolatba lelkészeink a hittanórákon.

Szeretnék azt, ha minél több gyermeket el tudnánk érni, és a hitoktatáson túl a gyülekezeti életbe is bevonnánk őket. A lelkészek munkáját segítő a hitoktatóknak méltó és versenyképes fizetést, erkölcsi elismerést kellene biztosítani.

Hitoktatásban részt vevő lelkészek és hitoktatók számának alakulása az elmúlt években:

2009/10: 401 (293 lelkész + 108 hitoktató)

2010/11: 413 (291 lelkész + 122 hitoktató)

2011/12: 432 (288 lelkész + 144 hitoktató)

2012/13: 443 (299 lelkész + 144 hitoktató)

2013/14: 442 (286 lelkész + 156 hitoktató)

Ebből kötelezően választható hit- és erkölcsstan oktatásban részt vesz: 275 (201 lelkész + 74 hitoktató). Jelenleg az órák 72 százalékát lelkészek tartják, míg 28 százalékot a hitoktatók.

12.05

A javaslat fő célkitűzései az alábbiakban foglalható össze:

az evangélikus hitoktatásban részesülő gyermekek számának növelése,

s ezen gyermekek bekapcsolása a gyülekezetekbe,

az evangélikus egyházban megkeresztelt gyermekek közül minél többek bekapcsolása az evangélikus hitoktatásba,

a hitoktatói munka minőségének emelése,

a lelkészek hitoktatói – s így gyülekezeti – szakmai munkájának segítése,

a hitoktatók versenyképes fizetésének biztosítása,

s egyházon belüli megbecsülésük javítása.

Az előadó részletesen is kifejtette, hogy problémákat jelent a lelkészek személyének meghatározása és lelkészek hittanóra terhelése. A lelkészek fizetésének központosítása megoldás lehetne, ezzel a lelkészek hitoktatásból származó anyagi érdekeltsége megszűnhetne. Ki kellene építeni egy hitoktatói hálózatot, amelynek finanszírozását biztosítani kellene, de az utiköltségtérítés rendezése, az adminisztráció terheinek csökkentése is fontos kérdés.

Fontos lenne, ha a **MEE Püspöki Tanácsa** felülvizsgálná a **Magyar Katolikus Egyházzal** és a **Magyarországi Református Egyházzal** 2006. szeptember 20-án kötött felekezeti együttműködést a

kötelezően választható hit- és erkölcsstan oktatás következtében kialakult új helyzetre nézve, jó lenne erre egy keretszerződés létrehozása. A lelkészek visszajelzései alapján azonban sajnos sok esetben kérdéses a más felekezetekkel való együttműködés.

A helyettesítés és az illetékességi területek megállapítása, a felmerült infrastrukturális kérdések, az iskolákkal való együttműködés, a továbbképzés, a hosszú távú stratégia kidolgozása is a jövő kérdése.

12.20

Az előadás után hozzászólások következtek. **Gáncs Péter** elnök-püspök arra buzdított, hogy találjuk meg a finanszírozási lehetőségeket.

Fabiny Tamás püspök ijesztőnek látja a lelkészek és hitoktatók számának arányát. Misszió-stratégiai kérdés az is, hogy a megkereszteltjeinket meg tudjuk-e tartani. A hitoktatással lehetőség nyílik előttünk a hozzájuk közeledésre.

Tölli Balázs az oktatási bizottsággal való együttműködést dicsérte és azt hangsúlyozta, hogy igen fontos lenne a kérdésben a mielőbbi határozathozatal. Az állami iskolákban pedagógiai szakmai feladat lenne a hitoktatás jó művelése.

További hozzászólások következtek (**Stemeczki András, Horváth-Hegyi Olivér, Korányi András, Roncz Béla, Csorba Gábor, Isó Dorottya**).

Kodácsy-Simon Eszter válaszolt a kérdésekre.

12.56

Elfogadták a munkacsoport tájékoztatóját. A hittankérdésben májusig követendő stratégiát is elfogadták, három határozat megfogalmazásában. Döntöttek tíz hitotatói helyről és egy adminisztrátori státuszról is.

13.15

Fabiny Tamás médiáért felelős püspök az idei egyszázalékos kampányt ismertette a küldötteknek. Hangsúlyozta a zsinati tagok felelősségét is ennek a kampánynak a reklámozásában.

A továbbiakban az ukrajnai helyzettel kapcsolatban az LVSZ segítségéről, a helyi kapcsolatokról kapott információkról is beszámolt a püspök.

14.00

A negyedik ülésen, a szünet után a Magyarországi Evangélikus Egyház 2014-es évi költségvetésének tárgyalása következett, ennek általános és részletes vitája.

Próhle Gergely országos felügyelő bevezetőjében ismertette mik voltak azok a hatások, melyek alakították a költségvetést.

Csorba Gábor a vatikáni szerződés pénzügyi hatásairól szólt. A gyűjtemények támogatása 3,8-szeresére fog nőni, ami jó hír. Ez az Üllői úton tervezett felújítást is nagy mértékben befolyásolni tudja. Az szja felajánlás kiegészítésben azonban csökkenés tapasztalható majd, ezért megfontoltan lehet csak tervezni.

A bevételekről mondván jelentősnek mondható emelkedés volt tapasztalható, de komoly mozgásterünk nem maradt, mert a szabadon felhasználható pénzek nem nőttek, csak az úgynevezett pántlikázottak. Az egyházi megtakarításoknál is kamat a jegybanki alapkamat drasztikus csökkenése miatt csökkent.

A pályázati előfinanszírozás miatt pedig több mint egy milliárd forint van kihelyezve. Ez a gyülekezetek számára kedvező, mert nem kell hitelt felvenniük, de az egyház számára nem jelent bevételi forrást.

A **Zelenka Pál Szolidaritási Alap** életbe lépése fontos volt, az egészség- és nyugdíjbiztosítási járulékok, a GYED-en lévő lelkésznek és a nyugdíjba vonuló lelkészek lakhatási támogatása is ebből valósul meg.

Az egyszázalékos kiegészítő támogatásról azonban még egyelőre a kormányzattal nem sikerült egyeztetni és nem ismert az egyházak közötti felosztás módja.

A bizonytalanságig a Sareptának megszavazott 60 millió forintos támogatást idén csak fele részben fizetnék ki, a másik részlet 2015-ben kerülne átutalásra. A tárgyalások függvényében, a később befolyó egyszázalékos többletbevételből a Sarepta beruházás kifizetése, a Lágymányosi telek használati jogának kiváltása illetve az általános tartalékok közötti hasznosítást javasolják.

14.30

Ezután hozzászólások következtek (**G. Labossa György, Kiss Miklós**).

Lengyel Anna hangsúlyozta, hogy a törvényben az szerepel, hogy a GYED-et a férfi lelkészek is igénybe vehetik, nem csak a női lelkészek.

Zsugyel János az egyesületek fokozott támogatását javasolta. A Számvevőszék elnöke fontosnak tartotta megjegyezni, hogy a Számvevőszék egyes tagjainak véleménye alapján – mellyel maradéktalanul nem tud azonosulni, de kisebbségi véleményként megemlítené tekinteti – hogy az egyszázalékos kampányra fordított összeg illetve a reformációi emlékévk előkészületeivel kapcsolatos költségek nem állnak összhangban egyházunk anyagi lehetőségeivel, s a fogyatkozó gyülekezetekre és egyházfenntartói létszámra tekintettel indokolt lenne a szerényebb keretek közötti megemlékezés.

Fabiny Tamás reményének adott hangot, hogy ezek a vélemények, csak kisebbségi vélemények a Számvevőszék részéről.

Isó Zoltán szeretne rákérdezni arra, hogy a költségvetésben miért nem szerepel a gyülekezeti számítógépes park- illetve irodai gépek beszerzésére vonatkozó fejlesztésre korábban rendszeresen kiírt pályázat.

Csorba Gábor kifejtette, hogy mivel számos beváltunk még nincsen meghatározva, ezért csak azok után várható a jövőben az ennek hasznosításáról való döntés. Megoldandó feladatoknak vélte még a hitoktatási költségek finanszírozását, amelyet a remélt többletbevételekből szeretnének végrehajtani. A számítógép-pályázatot jövőre tudják betervezni.

Próhle Gergely a rendszer kalkulálhatatlanságára, a források jelenlegi bizonytalanságára utalt, amely ugyanúgy vonatkozik a Sarepta építkezésre, de a Lágymányosi projektekre, meg az Üllői úti székház felújítására is. „De, kedves testvérek, ezzel együtt ülünk egy rakás lehetőségen, amelyekkel most kell élnünk” - fejtette ki a felügyelő.

15.00

A zsinati határozatok módosítását elfogadták. Ezután névszerinti szavazás volt.

15.25

Az ötödik ülésen az ügyrend módosításával kapcsolatban **Solt-Száraz Csenge Gitta**, az ügyrendi bizottság elnöke ismertette a javaslatokat. Az általános vitán **Hafenscher Károly** zsinati elnök elnökölt. **Ittész András** hozzászólt.

Szavazás következett: a zsinat megszavazta, hogy a jelöltállítás az alakuló ülést megelőzően fog történni.

A jelenlegi választási folyamatot a javaslat szerint leegyszerűsítene a korábbi ülésen bemutatott szavazógép alkalmazása. A zsinati tagok **Muntag András** és **Lackner Pál** javaslatára amellet döntöttek, hogy ezentúl ennek az eszköznek a használatát kipróbálják és fenntartják a hagyományos módszerrel történő a választás lehetőségét is. Az új ügyrend a zsinati bizottságokról, a zsinati tárgyalási rendről is részletesen ír.

16.02

A zsinati ülésen ma a következő kérdéseket kell eldönteni:
az új ügyrend meghozatalával egyetértenek a zsinati tagok,
az új ügyrend szabályozási elveit elfogadják,
az ügyrendet részletes vitára bocsátják.

16.14

A hatodik ülésen **Abaffy Zoltán** zsinati nemlelkészi elnök elnökletével törvénymódosítást (2005. évi VII. törvény) szeretnének végrehajtani. **Próhle Gergely** országos felügyelő előterjesztésében elmondta, hogy arra szeretné kérni a zsinatot, hogy az országos tisztségviselők köréből vonják ki az országos irodaigazgatót.

„Az igazgató feladata nem egyszerűen reprezentációs, sokkal inkább az egyház működését biztosító adminisztratív vezetőnek kell lennie, mint az egyházvezetői feladatokat ellátó, stratégiai döntéseket meghozó tisztségviselőnek. A tisztség az általános tisztújításhoz volt kötve, de az iroda strukturális átalakítására tett javaslat szerint a hatékonyságot növelné, ha ebben változás következne be” - érvelt Próhle. Amennyiben ezt nem támogatják a zsinati tagok, úgy az igazgató megválasztásáról az Országos Presbitérium által meghatározott, országos szabályrendeletben írt eljárásrend szerint történjen.

16.27

Szavazás következik. Megszavazták a módosítást.

16.35

Hafenscher Károly tartott zárszót.